

Учѣте ся брати мои,
Думайте читайте

СВОБОДА

„Въ своей
хатѣ
своя правда“

И сила
и воля“
Шевченко.

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУССКОГО НАРОДА ВЪ АМЕРИЦѢ

Число 14

ДЖЕРСИ СІТІ. Н. Д. Пятница 11 Мая 1894.

ГОДЪ И

ДО ЧОГО СЕ ДОВЕДЕ?

казать правду
передъ Богомъ
а людьми, у
насъ творить
ся вавилонско-
е стовпотворе-
ніе и така путанина мыслей

понятій, стремлений, що и самъ чортъ зъ самого дна пекла, не второпает, не разбеге „Свобода“, котра безъ жадной чужосторонной помочи и подмоги узрѣла свѣтъ и о власныхъ хоть слабыхъ силахъ борется о свое истинное, одъ першого числа поднесла свой патріотичный голосъ до руского ту проживающего народу, щобъ ступавъ дорогою просвѣты, народного самопознания и цивилизации — а такъ, ставъ ся годнымъ свободы того краю и полѣпивъ свою щербату долю. Народъ познавъ ся на насъ и переконавъ ся о нашей щирой волѣ и готовности прийти ему въ помѣчь, стояти за рабочимъ людомъ, и поспирати святу справу рускихъ работниковъ — не зважаючи зъ ѳтки кто походить: чи то зъ Галичины чи зъ Угорь, чи зъ Росіи. Наши люде, такъ зъ угоркою, зъ галицкой, якъ и зъ иншихъ сторонъ, оцѣнили наши труды и пойдѣли за нашимъ щиро — рускимъ покликкомъ. Только нѣкоторые угро-руски священники стали въ ряды противниковъ руского дѣла. За що тое вороговане о преподобныхъ? — за те може що мы сказали правду и обороняли рускихъ людей одъ кровожадныхъ пявокъ, котри причипившись до бѣдного руского тутъ въ Америцѣ работника, друтъ одъ него послѣдний центъ обѣцуючи ему небо, въ котре сами не вѣрятъ? До чего се доведе? — Доведе до того, же рускій народъ возьме васъ въ погорлу и прожене. Вы преподобныи отченьки кажете що „Свобода“ нападает на васъ. Мы не нападаемо — бо слибъ мы хотѣли такъ брутально нападати на ваши особы, якъ вы на бѣдного редактора „Свободы“ по всѣхъ усюдахъ, тодѣ

вы не обмылись и въ Иорданской водѣ. На се маемо повну паку доказовъ, але въ брудни справы не до лица намъ мѣшатись. Мы только хочемо одъ васъ, щобъ вы были рускими священниками, руского духа, руского сердца и души; дбали о рускій народъ, полюбили его мову, сердцемъ прихилились до него. Хотимъ, щобъ вы были правдивыми душпастирами своихъ духовныхъ овечокъ — а не живдемъ скубати зъ ныхъ вовну и дерти скѳру а потѣмъ мясомъ дѣлиться зъ его ворогами! Ану покажѣте ся такими, а мы васъ возвеличимъ на диво.

Дивѣте ся! — зерно незгоды, самолюбства, доляровой наживы посѣяне вами, уже взросло и принесло плоды, котри можете збирати, по цѣлой Америцѣ, а особенно въ теперѣшней добѣ въ Вилеберахъ, Книгстонѣ и на околици, де одграваетъ сумна комедія мѣжъ о. Балогъ и о. Молчанинъ Тамъ народъ дивить ся на тую комедию и и зъ погордою одвертаецъ и проклинаетъ поповске лакомство.

До чего се доведе? Часъ, часъ тое лихо направити! Сли ще не отбулисье пахальной сповѣди, маєте ще часъ до Вознесенія. Поправте ся, вернѣте ся до народу, полюбѣте его, старайтесь о его добро такъ душевне якъ и матеріальне, впишитъ ся до „Союза“, закладывайте читальни въ своихъ приходахъ най народъ видитъ вашу щирю охоту працювати для него и его поколѣня. Если въ мадарскимъ краю не учили васъ русской исторіи, руского языка, — тутъ маєте волю взяти руску грамматику до рукъ и учить ся; дѣтямъ своимъ говорѣть: же они руского роду и проказуйте имъ рускій „Отче нашъ“ а не мадарскій. Згадайте же на страшномъ судѣ будете отповѣдати за каждый рускій центъ дармо взятый!..

Не распинайте Христа опять вашимъ долярохватствомъ, но ширѣте Его любовь и миръ мѣжъ крещенымъ рускимъ рабочимъ людомъ! Не пхайте нашъ народъ въ

пропасть сомнѣву и невѣрствѣя, но просвѣщайте его свѣтломъ евангелія.

Если тое зробите, тодѣ настане згода и вспѣльними силами працювати маемъ для своего народу. Але поки будете хотѣти верховодити нами, бути слѣплыми проводарами намъ зрячимъ, учить насъ руского патріотизму, котрого сами не маєте, уважати руски церкви, яко многодайну корову, доки будете подлизыватись айрискимъ бискупамъ и записувати руски церкви, щобъ мати тымъ лучшу способность збирати доляры въ Америцѣ, — до ти не будемо мати зъ вами ничъ вспѣльного. Но вы на се отвѣтите такъ: мы-бъ были тутъ въ Америцѣ патріотами, закладывали-бъ руски читальни, — но мы тутъ не думаемо бути на вѣкъ, але повернути до краю, а тамъ за те насъ бы мадарске правительство переслѣдовало. All right! то вы прийшли сюда лишь за долярами и выискувати въ огидный способъ бѣдныхъ рускихъ работниковъ а для нихъ ничъ не зрѣбати и за его кровавый центъ выгодно собѣ опѣсля жити въ мадарской краинѣ?.... До чего се доведе? — Доведе до того, же народъ скаже: вонъ съ такими. Днесъ васъ перестерегаемо и кажемо: вернѣте ся до народу, будьте русинами и до „Союза“ впишитъ ся. Чи не знате всечестни отченьки, що земля уже усуваєсь зъ подъ вашихъ ногъ и той народно-церковный грунтъ, на котромъ вы стоите, уже почавъ роспадатись и руны и васъ засиплетъ. За два мѣсяцѣ увидите.

Также и до галицкихъ слабодуховъ звертаемъ ся и пригадуемо: що двомъ панамъ служити не возможно. Кто хоче щобъ го народъ полюбили и мавъ довѣріе до него, муситъ працювати для добра народного зъ энергіею и рѣшимостію — не оглядаючись взадъ положивши руки на рало, але прямовати неустрашимо до цѣли. Думаемо що тыхъ колька словъ правды хоть терпкой, послужатъ многимъ яко пра-

виго, посля котрого мають стосовати свои дѣла и поступоване.

НА НАРОДНЫЙ ДОМЪ ВЪ АМЕРИЦѢ

Жертвовали дальше:

На хрестинахъ у г. Тесдора Цѣшляка. . .	\$,400
г. Анна Копалко. . .	1.00
Вч. о. І. Констанкевичъ	2.00
г. Алексій Шаршонъ. . .	2.00
„ Иванъ Глова. . .	2.00
„ Михаилъ Данчакъ. . .	1.00
Др. В. Сѣменовичъ. . .	1.00
г. Михаилъ Русинякъ. . .	1.00
„ Изидоръ Вышковскій. . .	50
„ Викторъ Гладикъ. . .	50
„ Ефремъ Лучковецъ. . .	2.00
„ Григорій Цимбалакъ. . .	25
„ Никита Колянда. . .	10
„ Михаилъ Колѣдѣй. . .	1.00
„ Теодозій Талпашъ. . .	5.00
„ Яковъ Жиличъ. . .	2.00
„ Евфрозина Жиличъ. . .	2.00
„ І. Бобковский. . .	1.00
„ Максимъ Пелякъ. . .	25

Всего разомъ од теперъ 47.68

За тѣи щедри дары, дякуемо одъ сердца и кажемо щиро — руске: спаси Богъ всемъ! Най Господъ крѣпитъ силы и дасть здоровья тымъ нашимъ Родимцамъ, котри, хотя въ тяжкихъ часахъ, кинули свою лепту на тую святу цѣль.

Родимцѣ! Тымъ Вы показали свѣту що есте правдивыми христианами, и щирими рускими патріотами — честь и слава Вамъ!

И Вы братья Русины, котри ще не поспѣли прислать хоть яку бѣдну жертву, — спѣшитъ, а тымъ исповните велику заповѣдь Распятого за насъ, що постараете ся о домъ: де буде можна странного приняти, приодѣти, накормити и добру раду дати. Ваши имена

будутъ записани не только въ книжѣ жертвующихъ, але що больше, и на небесѣхъ! Памятайте на се: же що доброго зробите для бѣдныхъ, то се зробите самому Христу, котрый надѣлалъ васъ вѣчнымъ блаженствомъ. Тими словами одзываетъ ся до рускихъ работниковъ, щобъ постарались о домъ и притулокъ для ново-прибывающихъ работниковъ. Зъ великихъ и красныхъ плебаній, въ котрыхъ по большой части сидятъ дармовы, не дбаючи о робочу, руску класу, не ма жадного хосна — але „Руского Народного Дома“ намъ конче треба.

ЗАПРОШЕНІЕ

Съ каждымъ рокомъ мы, дякувати Богу, въ организаціи нашей церковно-народной змагаемся; и отъ не давно тому набули мы одвѣтне мѣстце въ Майфилдѣ на цвинтарѣ, котрый тамъ устроенъ и опарканый, желали-бы мы той-дня 23-го Червня т. р., с. е. въ субботу передъ Недѣлою Всѣхъ Святыхъ, дати торжественно поблагословити Задлятого просимо сердечнѣйше сосѣдний церквѣ Братства, крайня, знаменитыхъ въ цѣль увеличенія сего народного торжества, наслакаво въ упомянутомъ мѣстѣ одвидѣти.

Програма сего праздника слѣдующа: 1. Рано о 8-ой гадинѣ Служба Божя. 2. Потому слѣдуетъ въ часъ похѣдъ на цвинтаръ и чинъ благословенія того-го, забава и балъ на дождѣ заплаты за мѣсе цвинтарны въ поблизкомъ мѣстѣ, участію хорошей молодежи банды. 4. О 4-ой гадинѣ выносъ золотого зегара, 5. О 5-ой гадинѣ молуднѣ одходить Train. Зъ поздравленіемъ братскѣмъ Комитетъ церковно-народный Майфилдъ, 5 Мая 1894

SVOBODA
(LIBERTY.)

Weekly Paper

The only Russian political paper in this Country and has a largest circulation through the United States and is an invaluable advertising medium.

Предплата річна2.00

До старого краю..... 2.50
Всѣ дописи и гроші про-
симъ вислати подъ адре-
сою:

To "Svoboda" Printing Office
247 Warren Str.
Jersey City, N. J.

Наша газета выходитъ по
тижня въ Пятницю

ADVERTISING RATES:

One inch per annum...\$ 10.00
„ „Six months. „ 6.00

All money or money orders
should be addressed to:
„Svoboda“ Printing Office
247 Warren Str.
Jersey City, N. J.

Entered at the post office at
Jersey City, N. J. as second
class mail matter.

**ЩО ЧУВАТИ ВЪ СТАРОМЪ
КРАЮ.**

РУСКА ПОЛІТИКА.

Якъ наши люде знаютъ —
зъ тяжкою бѣдою наши бра-
тя въ старомъ краю выби-
рають пару рускихъ пословъ
чи то до Львова, чи то до
Вѣднѣ, щобъ тутъ и тамъ за-
ступали интереса руского
народа и передъ свѣтомъ об-
являли тѣ кривды, тѣ над-
ужитя, тѣ безправія, яки
дѣлають намъ вѣкови воро-
ги ляхи. Але дуже часто бу-
ває, же бѣдный рускій на-
родъ мусить тяженько жа-
ловати за те, що помиливъ
ся въ выборѣ посольской о-
собы, якъ се маємо доказъ
въ нынѣшній добѣ зъ вы-
бранемъ на посла п. Вахня-
нина.

Всѣ сподѣвалися що п. Ва-
хнянинъ буде правымъ и вѣ-
рнымъ представителемъ по-
рабощеного народа и непод-
купнымъ речникомъ его кри-
вдъ и бажанъ. Але опука-
лись и проклинають себе
и его. На дняхъ мавъ сей
п. посолъ мову въ держав-
ной думѣ подиктовану не
русскимъ патріотизмомъ, але
найподлѣйшимъ польскимъ
сервилизмомъ. Подчасъ мо-
мовы, всѣ послы здорово хра-
пѣли, только польски при-

плесковали долонями п. Ва-
хнянину, котрый сказавъ
больше - меньше въ такихъ
словахъ свою парламентар-
ну гадку — же тодѣ Руси-
ны добють ся своихъ правъ
въ австрійской державѣ, на-
коли здадутъ ся спокойнен-
ко и безпечно на поляковъ—
тѣ бо блять о спасеніе Ру-
синовъ въ добѣ новой еры.“
Се значить такъ — якъ бы кто
сказавъ: же чортъ запрова-
дить христіянську душу до
неба. Смѣхъ и ганьба поїш-
ла по цѣлой Австрії на
такого руского посла и на
тыхъ, що го підперали и
постарались для него о по-
сольскій мандатъ.

Зъ нашей стороны додае-
мо кілька слівъ и питаемъ
ся: чому руски послы не бе-
рутъ собѣ прикладу зъ че-
скихъ пословъ и не навча-
ють ся одъ нихъ той смѣ-
лости, той политической одва-
ги, той самосвѣдомости, на-
ціональной гордости и по-
чутя народного домагатися,
а не жебрати своихъ правъ
и высказати смѣло терпку
правду въ они правительству?
Чому вже разъ не знайти-
ся такому рускому послу, ко-
трый бы взявши паньску
ласку и всѣ буфетови обѣ-
щанки подъ ноги, сказавъ
смѣло и отверго все всю
правду и всю кривду нашу?
Чому рускій народъ дае свои
голосы на подпизиванцѣвъ и
польскихъ лизунівъ? Коли
уже буде розумъ въ дома?

МЫ РУСИНЫ БУЛИ И БУ- ДЕМЪ РУСИНАМИ.

Недавно тому, папа рим-
скій выдавъ грубе и широке
письмо до всѣхъ польскихъ
епископівъ, въ котромъ ме-
же инымъ, написавъ що
рускій народъ есть польскій
только греческого обряду.
Польски загорѣльцѣ дуже у-
тѣшились зъ того, бо се во-
да на ихъ млинъ и трублять
теперь по газетахъ на всѣ
вѣтры тую историчну брех-
ню, котра сталась для по-
ляковъ догматичною прав-
дою. Мы Русины уже при-
викли на политични креще-
нія и онанистична диплома-
ція, хотай бы и Ватиканска,
нѣколи въ свѣтѣ не зашко-
дитъ рускому кожуху и не
проджуравить его. Мы бу-
демъ до вѣку Русинами и до
дня остатного суда будемо
протестовати противъ всѣхъ
кривдъ нанесеныхъ намъ
хотай бы и зацѣну власной
крови!

ЗДУРЪЛИ.

Зъ Вѣднѣ пишутъ що ру-
ски послы пристали до такъ
званой „коалиціи т. е. та-
кой партіи, котра буде ро-
бити що схоче доброго для
нѣмцѣвъ, и поляковъ а для
Русиновъ нѣчого.

СТРАШНА ДРАМА.

Забивъ жену, дитину и себе.

Зъ Черновець пишутъ, що

бывшій редакторъ „Букови-
ны“ Силвестеръ Дашкивичъ,
застрѣливъ свою жену, ди-
тину и наконецъ себе само-
го. Причина сей страшной
драмы, була нужда и недо-
статки. Покійный бувъ пра-
вдивымъ русиномъ. Русъ
стратила въ покійномъ го-
рячого и дѣятельного обо-
ронцю своихъ правъ — Зе-
мля покійному перомъ и па-
мять о немъ одъ рода въ
родѣ.

ЩО НОВОГО ВЪ АМЕРИЦѢ

Не знати чи въ исторіи
найдеть ся де споминъ о об-
ложѣ якого гарода черезъ та-
ку армію, яка теперь обя-
гла одъ востока и запада,
одъ сѣвера и юга престоль-
не мѣсто вольной Америки.
Правда, колись обягли Бе-
тулію асирійцѣ, але були
добре узброени. Славне мѣ-
сто Іерусалимъ обягли ри-
мляне, але то були завзяти
борцѣ. Але така армія, и
такъ узброена, яка те-
перь обягла Вашингтонъ, ще
нѣколи нѣкто не видавъ. Тая
армія складаєть ся зъ самихъ
обдертыхъ и голодныхъ и
слабыхъ людей, котри ко-
лись працювали честно на
кавалокъ хлѣба, а днесъ
зробивши по кілька сотъ
миль пѣшки, прибули до
столицѣ, просячи о помило-
ване и змиловане панівъ се-
наторівъ, котри поховав-
шись якъ руди мыши въ се-
натѣ, радять чи приняти
тыхъ обдеранцѣвъ въ авдѣн-
цію чи нѣ.

Близко одень міліонъ го-
лодного и безъ работы на-
рода обступило Вашингтонъ
се не жартъ. Тутъ видимо
крѣмъ матеріальной нужды,
моральный упадокъ. Якъ мо-
жна погодити щобъ вольни
обывателѣ Америки и всѣ
передъ правомъ ровни, нуж-
денни, обдерани и зъ голо-
лу умераютъ: и понижилась
такъ, що просятъ ласки у
тыхъ, котрыхъ своими голо-
сами выбрали на те щобъ
добре дбали о грамадске до-
бро?

Въ Пенсилваніи, Огайо и
въ иншихъ штатахъ сѣвер-
ной Америки повставъ за-
гальный майнерскій стрейкъ
Уже 500.000. майнерівъ ли-
шило роботу лихѣ плачену.
Се поважне число стрейку-
ющихъ помножеть ся — дня
то больше и есть надѣя що
побѣда выпадетъ по сторонѣ
покривдженихъ работни-
ковъ. Дай Господи!

Зъ Вашингтону доносятъ
що тамъ въ сенатѣ насту-
пить недовго децизія въ
справѣ Willson bill и знову
оживить ся торговля и работа
буде но не такъ добре якъ за
часівъ републиканскихъ, а
ле все таки обернетъ ся на
лучше. На конецъ почекати
два и повъ року не буде
трудно, а по уплывѣ того
часу, знову настане репу-
бликанскій рядъ и благо бу-
детъ всѣмъ.

ЗЪ ШИРОКОГО СВѢТА.

А в с т р і я. Теперь всю-
да стрейки на порядку днев-
номъ. Въ Вѣдню зробили ве-
ликій стрейкъ теперь муля-
рѣ. Якъ пишутъ газеты: 30.
тысячъ покинуло роботу. Се
число ще збольшить ся, бо
и теслѣ мають прилучитись
до стрейкуючихъ.

Архикнягиня Марія Ва-
лерія наймолодша дочка цѣ-
сара австрійского а жена
архикнязя Францѣшка Сал-
ватора породила сына.

Въ Вѣднѣ прійшло на
дняхъ до кровавой битки
мѣжъ стрейкуючими а поли-
цією.

Ф р а н ц і я. Сегорѣчне
маеве работниче свято от-
було ся дуже спокойно. Пу-
бличныхъ мітинговъ не бу-
ло, бо полиція заказала.

Анархиста Еміль Генри,
котрый бувъ подкинувъ ди-
намитову бомбу въ готелю
„Terminus“, зоставъ засу-
джений на смерть.

П о р т у г а л і я. Въ пре-
стольномъ мѣстѣ Лисбонѣ
появилась холера, на котру
одного дня занедужало 128
осібъ и тая зараза скорымъ
крокомъ ширить ся по краю.

Г р е ц і я. Зъ ѳттамъ до-
ходятъ дуже сумни вѣсти.
Въ многихъ частяхъ сей кра-
ны было сильне землетрясе-
ніе. Много мѣстъ лежитъ въ
руинахъ а сотками людей
знайшли свою, предвчасну
смерть въ розвалинахъ. Въ
одной липень мѣсцевости
Линантесъ, було забитыхъ
239 а тяжко раненыхъ 130.

Р о с і я. На дняхъ поя-
вивъ ся царскій указъ, ко-
трымъ приказуєть всѣмъ
властителямъ кораблѣвъ, а-
бы въ разѣ войны, переда-
ли свои кораблѣ до распо-
рядимости правительства.

В а р ш а в а. Тамъ обхо-
дили поляки урочисто па-
мять Костюшки и де яки
въ бурливый способъ объяви-
ли свой патріотизмъ, за ко-
трый выслано 206 на Сибірѣ.

Н ѣ м е ч ч и н а. Въ Берли-
нѣ тамтейша полиція заареш-
товала много анархистівъ.
Въ Тороню зоставъ арешто-
ванный ученъ гимназіальный
Шнольдъ за шпіонство и
за образу особы цѣсара.

Р о м у н і я Въ мѣстѣ Брай-
лѣ сталось велике нещасте.
На доку очѣковало много
людей приѣзду парохода.
Наразъ докъ (пристань мор-
ска), котрый уже бувъ зог-
нилий заломивъ ся и 200
осібъ утопило ся.

п. Жентичка въ Скрантонѣ
Па. Вашому прошенію за-
досить учинить ся въ слѣ-
дующомъ числѣ „Свободы.“

Д О П И С Ь.

Шамокінъ 1. Мая 1894

Хвальна Редакція!

Прошу ласкаво помѣстити
мою допись въ нашей „Сво-
бодѣ.“

Великодні свята провели
мы весело по христіански
и дуже величаво. О сварнѣ
пятицѣ у насъ нѣкто недо-
мавъ якъ то бывало колись.
Съ того видно що рускій
народъ послушавъ голосу
„Свободы“ и взявъ собѣ до
серця слова правды и науки.
Въ самый день Свѣтлого Во-
скресенія Христова, отпра-
вилась св. литургія, подъ
часъ котрой спѣвавъ нашъ
хоръ дуже знаменито за про-
водомъ Др. Сѣменовича. По
вечернѣ. о. каноникъ Кон-
станкевичъ запросили до се-
бе на свячене: хоръ знат-
нѣйшихъ парохіанъ и мѣ-
спеву интеллигенцію. При
сей нагодѣ всѣ гостѣ зло-
жили свои щедри жертвы
на „Народный Дѣмъ.“
Такъ было у насъ. Дай Бо-
же щобъ всюда такъ дуло.

Зъ глубокимъ поважа-
ніемъ
Б. Г.

БРАТЯМЪ РУСИНАМЪ въ Скрантонѣ Па.

Честъ и слава Вамъ любі
братя! Най Господь Богъ
вамъ допомагає въ вашомъ
дѣлѣ и най подасть силы и
крѣпости допроводити до
кѣнца що замыслили. Три-
майтеся одной мысли въ о-
дномъ напрямку прикладай-
те руки до святого дѣла.
Тымъ покажете цѣлому свѣ-
ту же у Васъ есть свой ро-
зумъ, своя воля и своя сила!

Редакція „Свободы.“

Я ВЪ „СОЮЗѢ“

Сирота на свѣтѣ
Безъ роднѣ безъ дому,
Сказать мое горе—
Не маю нѣкому.

Вже буде два роки—
Въ табачнѣ працюю;
Нотуть щось подъ сердцемъ
Все якійсь боль чую.

Сли згину якъ пташка
У нерѣдномъ лузѣ,
Богъ ми есть надѣя
Надѣя въ „Союзѣ.“

Сли дуганъ смердячий
Зажене въ землю,
„Союзъ“ поховає
Якъ родну сестрицю!..
Анна зъ Ш.

УВАГА.

Звертаєсь увагу честныхъ
рускихъ братствъ и пооди-
нокихъ людей, котри рѣши-
ли пристати до „Союза“,
найзасылають якъ найскор-
ше свою належитость. Чимъ
скорше, тымъ лучше. На
30-го Мая сего року отбу-
детъ ся второе загальне со-
браніе „Союза“ въ Шамо-
кінѣ Па.

Нашимъ дорогимъ землякамъ въ Кіевѣ.

Дуже красененько дякуємо Вамъ за помять и за прислане намъ матеріалу до ча-сописи. На сей разъ заявлено що перши пробы молоденького поети суть велми цѣнни зъ того боку, же дають поруку на свѣтлу будучность молодого писателя, накопи его талантъ розвинусь и дозрѣе. Але теперь ще помѣшати не можемо тыхъ первоцвѣтѣвъ поетичныхъ. Прохаємо, най не буде се во гнѣвъ, послати намъ скѣлька дописей, дебъ були звѣстки про нашихъ братѣвъ зъ надъ береговъ Днѣпра и широкихъ розлогихъ степѣвъ. За се будемо велми благодарни.

Першій Русинъ въ Америцѣ зоставъ державнымъ урядникомъ.

и Иванъ Глова касієрь „Русского Народного Союза“ зоставъ державнымъ урядникомъ т. е. Postmaster - ромъ и получивъ почту въ Excelsior Pa. Слава и честь нашому землякови и ревному честному союзникови! Дай Боже такихъ больше.

ГАНЬБА И ВСТЫДЪ!

Якъ въ старѣмъ краю на-ходятъ ся хрунѣ, перекинчики, прихвостники, лабодизы, котри тягнуть то за мадирами, то за поляками; такъ само и тутъ въ Америцѣ знаходитъ ся се чортове насѣне. Польска газета „Patriota“ зъ Филадельфій пише: зъ нагоды торжества въ память „Kosciuszki“ брало участь въ походѣ „u-nickie bratstwo sw. Ducha“ и було хвостомъ сего походу, а по немъ повозы, конѣ, мулы, ослы и пр. Де честь, де народне почуте?

Чи такъ дѣлає руске братство щобъ за стаканъ смердячей віски робити парадъ ворогамъ руского рода а себе выставляти на смѣхъ та на погорду? Таке тамъ есть угро-рускій священникъ и чому не звернувъ на се уваги сли рускимъ зветъ ся?

Не дайте ся звести!

Днесъ одзывается ся до нашихъ братѣвъ Русинѣвъ въ Wilkesbarre, Kingston и на тамтейшой околицѣ, що бы не дали ся звести зъ розуму баламутамъ и мали на оцѣ народну честь. Не забувайте дороги брата що руска мати васъ родила, руска кровь плыве въ вашихъ жилахъ, рускою пѣсней вы-колысани, рускимъ хлѣбомъ выкормлени! Бережѣть свою руску народность и не мѣшайтесь до той огидной комедіи, яко тамъ теперь од-гравается. Просѣть Бога що бы лихо минуло а спокой вернувъ ся. Записуйте ся до „Союза“ а будете задоволены.

ЧИТАЙТЕ!

САМОУЧИТЕЛЬ И СЛОВНИКЪ АНГЛІЙСКО-РУСКИЙ.

Не дивлячись на значни выдатки редакція „Свободы“ порозумѣвшись зъ деякими свѣтлыми Русинами не за-довго распѣне видане „Самоучителя англійской мовы“ и „Словника“ для Русинѣвъ въ Америцѣ.

Давно вже почуваетъ ся пекуча потреба въ тихъ выданахъ, але нѣкто не мавъ охоты до той нудной працѣ. Але мы уважаємо за обовязокъ не только наставляти Русинѣвъ, заохочувати ихъ до науки, але и дати имъ для того всѣ залежни одъ насъ способы. Однимъ зъ найкрасшихъ способѣвъ до просвѣты буде Самоучитель, котрый дастъ можнѣть нашимъ робѣтникамъ познати англійску мову и тымъ зрѣбити зъ нихъ людей, котри зрозумѣють обставины житя того краю, въ котромъ о ни жиють, научить ихъ бути правдивими горожанами, а не попихачами въ рукахъ политикерѣвъ.

АМЕРИКАНСКИМЪ РУСИНАМЪ.

Мужайте ся брати мои,
Майте вѣру въ Бога!
Означена вже намъ есть
До щастя дорога.

Нехай брешуть зліи люде
На „Союзъ“ „Свободу“
Бо они суть - выбачайте
Брехливого роду...

Правда мусить побѣдити—
Блудни сыны вернуть
Злорѣчивый свой языкъ
На хвалу обернуть.

Такъ, на хвалу и на славу
Руского народа,
Во „Союзѣ“ мы зробимо
Зъ ними братню згоду.

Слабодухамъ мы днесъ ка-
жемъ:
Будьте разъ мужами,
Майте соромъ усе бути
Шкаралунниками.

Хотячій приступити до „Союза“ най посылають вступне и мѣсячне до касієра.

Mr. John Glowa
Excelsior Pa.

И увѣдомити секретара
подо адресою.

Rev. J. Konstankiewicz
144 South Franklin Str.
Shamokin Pa.

Звертаемъ увагу пч. Ру-
синѣвъ, щобъ зъ всякими за-
мовленіями книжокъ, звер-
тались на адресу:

D. Saley 136. Morris Str.
Jersey City N. J.

Новый транспортъ кни-
жокъ уже надѣйшовъ сими
днями. Межи иншими есть
„КОРМЪ ДУШИ.“

ПРИЯТЕЛЪ.

Цѣкаве оповѣдане
Ивана Нечуя

Кузьма зъ Василемъ вытя-
гли фляшки зъ мѣшка такъ
що и Шмуль не знавъ, и
сховали въ хлѣвъ въ загатѣ.
Въ Устю неначе грѣмъ вда-
ривъ. Она почала догадува-
тись, що Кузьма зъ Васи-
лемъ крадуть. Вхопивши
пляшки въ руки, она побѣ-
гла въ хату.

— А се що? крикнула Устя
показуючи фляшки Кузьмѣ
та Василеви.

— А ты таки знайшла; якъ
кажу, що вѣдь жѣнки, якъ
вѣдь Бога, нѣгде не схова-
сь ся, сказавъ смутно Ку-
зьма.

— Де се вы набрали сихъ
фляшокъ? крикнула Устя
до Кузьмы.

— Купили. А тобѣ нащо?
сказавъ сердито Кузьма.

— Ой брешешь, стара соба-
ко, брешешь. Ты мене не
поддурить. Се який доро-
га горѣвка. Я тобѣ сими ту
фляшками голову провалю,
сказала Юстинна.

— А ты вже и покуштува-
ла, сказавъ сердито Василь
а зъ тими словами вырвавъ
зъ мачушиныхъ рукъ фляш-
ки.

— Ото, мачуха, жѣкъ борщъ
зъ грибами, держи языкъ за
зубами, сказавъ Василь: я
якъ ще разъ зачепишь наши
фляшки, то я не подивлюсь
тобѣ въ зубы а таки справдѣ
провалю тобѣ голову сими
фляшками.

Юстинна замовкла и тольки
важки вздохнула. Она те-
перь догадалася, ще Кузь-
ма зъ Василемъ крадуть, а
ле не посмѣла имъ того ска-
зати въ очи. Жѣноча цѣка-
вость швидко навела ей на
певну стежку.

Она знала що Василь и Кузь-
ма десь пропадаютъ въ ночи
и задумала не спати и под-
стерегчи ихъ.

Настала нѣчь. Всѣ пове-
черяли. Юстинна помоли-
лась Богу и лягла спати.
Кузьма зъ Василемъ пошли
спати въ повѣтку.

Юстинна не спала. Она вста-
ла зъ постели, сѣла на ла-
вѣ коло окна и дивилась въ
окно. На дворѣ було темно;
тольки зорѣ ясно свѣтили
на небѣ и при ихъ свѣтлѣ
на силу було примѣтно по-
вѣтку та ворота. Юстинна
куняла, кѣлька разъ встава-
ла, молилась Богу, щобъ не
заснути и зновъ сѣдала ко-
ло оконця и не зводила очей
зъ двору.

Коли се опѣвъ ночи тихе-
сенько подкотивъ ся вѣвъ
подъ ворота. Ворота одчи-
нились и въ дворѣ увѣйшовъ
якійсь высокій чоловікъ и
пѣйшовъ простовъ повѣтку.
За воротами вешталось ще
кѣлька чоловікъ. Зъ повѣтки
вийшовъ Кузьма и Василь и
пѣйшли до ворѣтъ. Перего-
дя вся ватага пѣйшла до
стодолы и заразъ вернулась
зъ мѣшками на плечахъ.

Юстинна познала мѣжъ му-
жиками двоухъ жидѣвъ. Лю-
де вкинули мѣшки въ вѣвъ
и посѣдали верхами на ко-
нѣ, котри були припяти по-
задъ воза. Ворота зачинили
ся, и весь поѣздъ тихо по-
ѣхавъ прозѣвъ дворѣ.

То приѣхавъ Шмуль зъ
цѣлою ватагою Шендарѣв-
скихъ злодѣѣвъ. Мѣжъ ними
бувъ оденъ шендарѣвскій
чоловѣкъ Грыцко Супрунен-
ко зъ сыномъ парубкомъ, ще
и навѣтъ не поганный госпо-
даръ. Шмуль розсылавъ ихъ,
кого красти, а кого — про-
давати украдени конѣ. Ва-
силь, зъ ломомъ въ рукахъ,
пѣйшовъ зъ Супруненками
обкрадати комору одного
чоловѣка. Шмуль поѣхавъ,
щобъ стояти на сторожи та
вхопити на вѣвъ крадене до-
бро...

Юстинна дотеперь все зро-
зумила.

Доки люде крутились по
двору, она отъ переляку не
наче замерла на лавѣ: Якъ
только ватага одѣхала одъ
двору, Юстинна встала зня-
ла руки до Бога и впала на
землю передъ образами.

— Боже мой милостивый та
милосердный! Вещасна я
на вѣки. Се-жъ они злыгали
ся зъ злодѣями, може и зъ
розбишаками. Наверни ихъ
Господи, на добру стежку,
не дай менѣ пропасти.

Довго молилась Юстинна,
била поклоны; здѣймала ру-
ки до Бога, потѣмъ сѣла край
стола и подперла голову до-
лонею. Сонъ утѣкъ отъ ей
очей. Въ хатѣ було поночи и
тихо. Юстинна задумалась;
задумалась про свою лиху
долю.

— Було менѣ добре за пер-
шимъ чоловікомъ. И чоло-
вѣкъ бувъ добрый и госпо-
дарство добре вело ся. Богъ
узявъ чоловіка. Померли и
дѣти. Громада одобрала по-
ле. Братъ чоловіка однявъ
одъ мене хату. Зѣсталась я
сиротою, пошла я въ чужи
люде, въ наймы. Теперь вы-
йшла за другого, и доброго
чоловѣка, а тутъ на тобѣ та-
ке нещастя.

Юстиннѣ приходила думка
пѣйти заразъ въ волость и
все розказати войтови, вый-
ти на улицу и нарѣбити
гвалту, але она те передумала.

— Заберуть ихъ въ Сибирь,
а я зновъ зѣстанусь сама въ
хатѣ, думала Юстинна.

Юстиннѣ стало шкода чо-
ловѣка. Тольки Василя не
было фѣй шкода. Василь не
поважавъ ей, знцавъ ся надъ
нею, лааявъ ей и ненавидѣвъ
якъ свою мачуху, хоть она
и не бажала ему нѣчого, ок-
рѣмъ одного добра.

— Пропала моя жизнь на
вѣки, думала Юстина: те-
перь менѣ ставъ свѣтъ не
милой. Я зъ злодѣями буду
жити, за однимъ столомъ
сидѣти, зъ одной миски ѣсти
и... мовчати танишкомъ сле-
зы втирати.

дальше буде.

КНИГИ ДО СПРОДАЖИ.

Молитвословы съ пасхал 65.	
Пѣсни церковни велики 70.	
пѣдъ ноты	2.50
Кирилъ и Мефтодій . . .	10
Жите избран. Святыхъ 3.00	
на каждыи день въ роцѣ 10.00	
Жите Св. Георгія	5
Конкордія въ отношенію о-	
бохъ обрядѣвъ р. и лат. 25	
Катехизмы	15
Исторія церкви Хрс. 1.60	
Родословная картина князей	
рускихъ.	32
Иванъ Теодоровъ первый	
рускій книгопечатникъ. 20	
Открыте Америки. . . .	12
Методична граматика мало-	
русского языка.	60
Орлеанска дѣва.	35
Шляхта ходячкова драма 15	
Пленипотенты.	30
Заповѣди Божіи. . . .	20
Два млыны	10
Страшный вертепъ. . . .	10
Княжна Галя.	15
Порвалася нитка драма. 25	
Голодни роки.	15
Наука.	1.50
Черкеская мѣсть. . . .	20
Мѣсть верховинця. . . .	32
Якъ козамъ роги выправ. 10	
Любовь убогого молодця. 60	
Середь ледоватого моря. 15	
Недбайко и Просвѣщеніе. 10	
Народни пѣсни.	25
До чого дошли люде черезъ	
Просвѣщеніе.	10
Богъ надежда моя. . . .	1.00
Исторія Руси.	80
Въ память 3-го Мая. . .	25
Библия ст. и нов. завѣта. 5.00	
Земскій рай.	12
Словари руско-нѣмецки 5.00	
Кормъ Души 1.50 2.00 3.75	
Монастырь св. Василия 12	
Перекинчикъ	18
Талмудъ жидѣвской вѣры 8	
Путешествіе въ Иерсалимъ 25	
На св. Андрея драма 20	
Попадянка	45
Онаслѣдованію І. Христа 100	
Наверненный грѣшникъ 12	
Лудъ Заливайко 15	
Сонникъ	35
Ицко свать 8	
Лисъ Микита 55	
Смерть Каина 12	
Байки 6	
Чудо якихъ мало 5	
Донъ Кишотъ 45	
Рускій Спѣвникъ 55	
Катехизмъ большій 50	
Буквари 35	
Сборникъ оповѣданъ 50	
Сурка 3	
Воробить 6	
Книжочки мисійны 3	
Ворожка 25	
Мечъ духовный 8	
Библия 65	
Страшная мѣсть 12	
Исторія церкви св. Пантл 65	
О введеніи христіанства 55	
Тропаріи 12	
Молитв. Другъ души 60	
Молитвословъ іерейскій 4.00	
Сборникъ наб. пѣсней 45	
Табличка одинъ разъ один 3	
Богогласникъ (пѣсни) 80	
Исторія библийна ст. з. 1.00	
„ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „	90
Богогласникъ съ нѣтами 2.00	
Знесене панцины 12	
Дядько Тома 25	
Розговоры о тверезости 12	
Іеронимъ Анонимъ 300-4.00	

РУСКА ТОРГОВЛЯ

СНАРЯДОВЪ ЦЕРКОВ-
НЫХЪ ИКОНЪ, КНИГЪ И
РИЗЪ

МИХАИЛА ДЫМЕТА
во ЛЬВОВЪ въ ГАЛИЧИНЪ

Поручае своимъ землякамъ
въ Америцѣ всякого рода
вещи церковныя а именно:

Евангеліе нового изданія въ
розличныхъ прехорошихъ
оковахъ и оправкахъ отъ 55 з.
р. до 225 злр. Плащаницы
на полотнѣ отъ 18 злр. до
42 злр. на полковой матеріи
отъ 48 до 130 злр. Фелоны,
Стихарѣ, Хоругви, Фаны,
Артоси, Хлѣбницѣ, Кресты
всякого рода, Патрици, Ча-
шѣ, Кадилницѣ, Дарохра-
нительницѣ, Пауки, лихтарѣ,
альпаковіи, мосяжніи, и
диновіи. Всякіи книги цер-
ковны, а особливо поручае о-
брази до Иконостасѣ въ
хорошей работѣ по дуже у-
мѣренныхъ цѣнахъ, на поло-
тнѣ якъ я посылавъ уже до
Шенандоавъ Па, Фріляндъ
Па, Міннеаполисъ Мінн. а
всѣ были совершенно задово-
лены о чомъ ся переконати
можно.

Чувъ я що въ Америцѣ забе-
рають ся жида продавати
церковны вещи и кажутъ со-
бѣ за лихій товаръ надзви-
чайно дорого платити, для
того прошу всѣхъ а особли-
во Всечестне руске Духо-
венство и братства цер-
ковны, котримъ лежитъ на
сѣрцю украшеніе домовъ бо-
жыхъ, щобы съ своими по-
требами до мене удавались,
я всѣ замовленія яко Русинъ
и вашъ родимецъ якъ можъ
наитаньше и найсовѣстній-
ше виготовлю. Для того не
дайте ся ошуквати отъ лю-
дей, котри не мають изобра-
женія о церковныхъ вещахъ.
При замовленіяхъ або, об-
сталюнкахъ, прошу заразомъ
и грошѣ присилати, а слибы
замовленіе больше стояло
якъ 200 злр. или 100 дол.
то прошу долучити еще 10
злр. особно на таксу, котру
треба заплатити американь-
скому конзулеви въ Вѣдні
за подтвержденіе рахунку.

Всяки замовленія прошу по-
сылати черезъ „Свободу“
Цѣнники можно получить
въ Редакціи „Свободы“

Зостаю съ почтеніемъ
Михайль Дыметъ.

ПЕРША РУСКА ГРОСЕРНЯ

Въ Джерси Сіті.
Підъ числомъ 102 Моррисъ
улиця.
Краяне повертаючи до кра-
ю чи приходячи съ краю,
най зайдуть тамъ а будуть
услужени по шыро руски.
Тамъ дасть ся имъ добру
раду и пораду о всѣмъ що
тільки потрібно.

BILLY & ZUZA.

**BANKERS & STEAM
SHIP AGENTS,**
20 William St.
BAYONNE N J

Спродаютъ тикети кора-
бельны на найлѣпши линіи.
* * * * *

Посилають грошѣ до ста-
рого краю скоро, таньо и
безпечно безъ клопоту.

Продають руски книги
по зниженихъ цѣнахъ а то:
Великій Молитвословъ 2. 50
Великій Зборникъ . . . 2. 50
Изборникъ великій . . 3. 50
Псалтирь великій . . . 2. 75
Зборникъ малій въ доброй
оправѣ 1. 75
Молитвословъ 1. 75
Надежда моя 1. 80
та сама въ скоряной опр. 85
Хлѣбъ Души въ доброй о-
правѣ 1. 75
такий самъ брошур. . . 75
Зборникъ малій 35
Молитвословъ малій . . 25

Маемо такожъ всяки словен-
ский книги. Кто собѣ хоче
купити най зголоситъ ся
підъ выше подану адресу.

BOLESŁAW SEEGER

Поручае ся ласкавой памя-
ти крайновъ що въ его сало-
нѣ завсе свѣже пиво и ро-
жнородни напой.

Хороша с а л я для забавъ и
братскихъ засѣданъ.

168. Warren & Dodley Strs.
JERSEY CITY N. J.

A. BABIAK

686 3. ав. межі 21 а 22 ул.
S. Brooklyn N. Y.

Найславнѣйшій краевій рѣ-
зникъ. Его ковбасы и вуже-
нина розсходить ся по цѣлой
Америцѣ.

Замовленія и обсталюнки
услугуесь скоро и точно.

W. BUDZYNSKI.

122 Cedar Str.
New York.

Помежи Green-
wich i Washing-
ton улицами.

**АГЕНТУРА
КОРАБЕЛНА
И КОЛІОВА.**

Спродае шифарты на най-
лѣпшій линіи морекій на
Временъ и Гамбургъ. Посы-
лае грошѣ до всѣхъ части
свѣта.

Звертаемъ увагу, що яко
свѣй чоловікъ обходитъ ся
съ людьми сумлѣнно.

HERMAN GIZANG

Рогъ Варренъ и Моррисъ ул.
Jersey City N. J.

Утримуе въ своймъ складѣ
найрозмайтшій тунгъ такъ
старо-краевій якъ и амери-
каньскій

Саля для забавъ весѣльныхъ.

НАЙБОГАТША

Гросерня и Dry Goods

**I. ТАЛПАША
и Я. ЖИЛИЧА**

727. Commeree Str.
ШАМОКИНЪ ПА.

Заосмотрена съ гори ажъ до
долу въ наилучшіи товари
съ першой руки Все свѣже.

Краяне не оминайте сво-
ихъ, бо бувъ бы великій
грѣхъ! и не слава для ру-
ского народа. не забудьте

**J. TALPASZ &
J. ZYLICZ**

D. OLDENBURG
ПРЕДПРИЕМЦЯ ПОХО-
РОНОВЪ.

77-87 Morris Str.
Jersey City N.J.

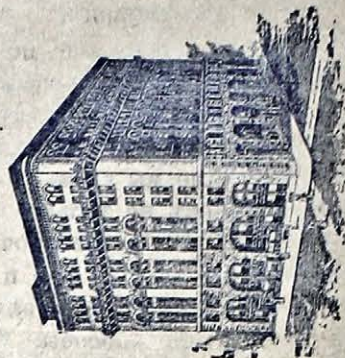
Удавайте ся въ потребѣ до
него.

F. KRIMMERT,

Продаю найтуньше шифа-
рты до старого краю и поси-
лаю грошѣ въ якъ найкорот-
шомъ часѣ певно, беспечно
безъ жадного клопоту.
Колько то уже людей поси-
лало грошѣ до старого краю
и купило у мене шифартъ?
а еще жаденъ не скажувъ
ся що му була яка хіба.
Поручаюся память моймъ
крайнамъ останахъ съ глибо-
кимъ поважанемъ а не забу-
вайте на

F. MISSLER

F. MISSLER

**106 WEST STREET
NEW YORK
A ВЪ JERSEY CITY
77 GRAND STREET**

САЛОНІСТИ!

Се иде о ваге добро познакомитись
зъ нами.

Сли кто купитъ у насъ хоть разъ,
а переконаеся що добрый зробивъ
интересъ.

Зголошуйтеся до нашого складу, або
посылайте о пробку (sample)
зъ глубокимъ почтеніемъ

EMANUEL GROSS.

Importer of Wines and Liquors

Головный складъ 357 Henderson Str.

**38 ESSEX STR. JERSEY CITY
NEW YORK.**

FRANK WEICEL

Найлѣпшій
Найтуншій
а

на часъ напра-
вить каждому зигарки, зи-
гары и все що въ zakresъ
годинникарскій входитъ.

**131 YORK STREET
JERSEY CITY, N. J.**

M. SINGER.

101 MORRIS STREET.
межи Washington a Warren
улицами.
Jersey City.

Поручае свѣй складъ винъ
заграничныхъ всякого рода
пива, медъ, горѣлку лікери
по найтуншій цѣнѣ.
Незабывайте за него.

Плимавъ, и Шенандоа,
но нѣкто не може ска-
зати щобы ему хотѣй о-
дѣнь центъ пропалъ.
Продае такъ само шиф-
арты на всѣ линіи мо-
реки.
Тѣ до своего чоловіка
овинни Русини завсе
даватися чи фдучи до
старого краю, чи съ
краю підъ адресу.

**D. SALESJ
247 WARREN ST.
JERSEY CITY
N.J.**

D. SALESJ

Посылае грошѣ до ста-
рого краю,
Колько то грошей по-
славъ въ Олифантъ.

Молись, трудись, тверезись, учись, до „Союза“ запишись, до читальнѣ ходи! Бога въ сѣрцю май, ближняго люби, церковь посѣщай,
„Свободу“ читай! Русь святу люби, доброму научай ся, грошей не марнуй, въ процеса не вдавай ся! Въ лютерію не грайте, только
грѣшъ щадѣть. Братя! намъ треба „Народного Дому“ ану скинтесь по центови! Со не забывайте! Буде зъ васъ!